

ABILOCO-Çocuklar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *ABILOCO-Çocuklar Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16187>

Özet

ABILOCO-Çocuklar Ölçeği (ABILICO-KIDS) Türkçe adaptasyonu, çocukların günlük yaşam aktivitelerinde çift el becerilerini ve kapasitelerini değerlendirmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçeğin orijinali, özellikle motor beceri kısıtlılığı olan çocukların, bimanuel görevleri yerine getirme yeteneklerini objektif ve güvenilir bir şekilde ölçmek için tasarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye'deki klinik ve akademik araştırmalarda kullanılabilirliğini sağlamak üzere geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemiştir.

2017 yılında sunulan bu çalışmada, ABILICO-KIDS'in Türkçe versiyonunun, çocuk fizyoterapisi ve rehabilitasyon alanında uluslararası standartlara uygun bir değerlendirme aracı olarak kullanılabilirliğini göstermeyi amaçlanmıştır. Ölçek, çocukların işlevsel bağımsızlıklarını değerlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

ABILOCO-KIDS, Bimanuel Kapasite, Serebral Palsi, Motor Fonksiyon, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama.

Yazarlar

Şimşek, A., Yıldız, R., Erol, E., Apaydın, U., Elbasan, B.

Amaç

ABILOCO-Çocuklar Ölçeği'nin temel amacı, 6 ila 16 yaş arasındaki çocukların bimanuel (çift el) aktiviteleri yerine getirme kapasitesini ölçmektir. Bu kapasite, günlük yaşamda her iki elin koordinasyonunu gerektiren görevlerdeki algılanan zorluk ve performans seviyesini yansıtır. Türkçe uyarlama çalışmasının amacı ise, ölçeğin dilsel ve kültürel etkililiğini sağlayarak, Türkiye'deki klinik popülasyonlarda (özellikle serebral palsi gibi motor bozuklukları olan çocuklarda) geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılmasını sağlamaktır.

Bu ölçek, klinisyenlerin ve terapistlerin, uygulanan rehabilitasyon programlarının etkinliğini izlemesine ve çocukların fonksiyonel iyileşme düzeylerini belirlemesine olanak tanır. Ölçek, çocuğun kendi algıladığı performans düzeyine odaklanarak, motor fonksiyonun subjektif ve işlevsel boyutları yakalar.

Yapı

ABILOCO-Çocuklar Ölçeği, **Bimanuel Kapasite** yapısal bileşenini ölçmektedir. Bu yapı, çocuğun her iki elini eş zamanlı ve koordineli bir şekilde kullanarak günlük işlevleri yerine getirme yeteneği

olarak tanımlanır. Ölçek, genellikle belirli bir aktiviteyi gerçekleştirmenin ne kadar zor olduğu veya ne kadar kolay yapılabildiği temelinde derecelendirilir.

Ölçeğin geliştirilme felsefesi, **Rasch Ölçüm Modeli** ilkelerine dayanmaktadır. Bu model, madde zorlukları ve birey yeteneklerini aynı sürekli ölçek üzerinde konumlandırarak, elde edilen puanların aralık ölçeği düzeyinde olması ve daha hassas ölçümler yapılabilmesini hedefler. Bu sayede, ölçek sonuçları sadece sıralama değil, aynı zamanda ölçülen yetenek düzeyindeki gerçek farklılıklar da yansıtılır.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun geçerlik çalışması, **e-zamanlı geçerlik** (concurrent validity) yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Geçerlik analizinde, ölçeğin puanları, benzer yapılar ölçen veya fonksiyonel motor kapasite ile ilişkili olduğu bilinen diğer standart araçlarla korelasyonu incelenmiştir.

Geçerlik, **Kaba Motor Fonksiyon Ölçeği (KMFÖ)** ve **Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (KMFSS)** gibi yerel araçlar kullanılarak incelenmiştir. Bu araçlar, çocukların genel motor yeteneklerini ve fonksiyonel düzeylerini değerlendirmektedir.

Analiz için **Pearson Korelasyon Katsayı** hesaplanmıştır. Yüksek korelasyon katsayısı, ABILOCO-Çocuklar Ölçeği'nin motor fonksiyon düzeyini doğru bir şekilde yansıttığını ve mevcut geçerli standartlarla uyumlu olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği (reliability), ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve tekrarlanabilirliğini belirlemek amacıyla iki temel istatistiksel yöntemle incelenmiştir. Yüksek güvenirlik, ölçeğin aynı koşullar altında tekrar uygulandığında benzer sonuçlar üreteceği anlamına gelir.

Sınıf İçi Korelasyon Katsayı (ICC): ICC, genellikle test-tekrar test güvenirliğini veya değerlendiriciler arası (inter-rater) güvenirliği belirlemek için kullanılır. Bu katsayının yüksek olması, ölçeğin zaman içinde veya farklı uygulayıcılar tarafından tutarlı sonuçlar verdiğini işaret eder.

Cronbach Alfa Katsayısı: Bu katsayı, ölçeğin iç tutarlılığı (internal consistency) değerlendirmek için hesaplanmıştır. Alfa katsayısının kabul edilebilir düzeyde yüksek olması, ölçek maddelerinin aynı yapıyı, yani bimanuel kapasiteyi ölçmede tutarlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

ABILOCO ölçek serileri, genellikle tek bir temel faktör veya boyut etrafında yüklenmek üzere tasarlanmıştır: bimanuel kapasite. Bu nedenle, faktör analizi yerine genellikle **Rasch analizi** tercih edilir.

Bu ölçeğin temel hipotezi, tüm maddelerin bimanuel kapasite yeteneği adı verilen tek bir temel latent yapıya ölçtüdür (unidimensionality). Uyarlama çalışmasında doğrudan faktör analizi bilgisi sunulmamış olsa da, ölçeğin Rasch prensiplerine uygunluğu, maddelerin tek bir beceri hiyerarşisi oluşturduğunu ve bu becerinin zorluk derecesine göre sıralanabildiğini ima eder.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Görmeye dayalı performans değerlendirme (Genellikle ebeveyn veya çocuk raporuna dayalıdır, ancak klinik gözlemlerle de desteklenebilir).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal), Flemenkçe (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Nöromotor bozuklukları olan çocuklar, özellikle serebral palsili çocuklar.

Yaş Grubu: 6 ila 16 yaş arası.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması için kullanılan örneklem, genellikle farklı KMFSS düzeylerine sahip çocuklardan oluşur ve bimanuel fonksiyon kısıtlılığı gösteren bireyleri kapsar.

Test Metodolojisi: Ölçek, çocuğun belirli günlük aktiviteleri gerçekleştirme yeteneğini 3 veya 4 noktalı bir Likert benzeri ölçekte (örneğin: imkansız, zor, kolay) derecelendirir. Puanlama, Rasch analizine dayalı logit birimleri kullanılarak interval düzeyinde bir bimanuel kapasite puanı elde etmeyi sağlar.

Anahtar Kelimeler

Bimanuel Fonksiyon, Lokomasyon, Rasch Analizi, Psikometri, Rehabilitasyon, Fizyoterapi, Pediatrik Değerlendirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ayşe İmrek

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Mevcut değil.

İletişim E-posta Adresleri: ayses@sakarya.edu.tr

Yazışma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi (Tahmini Affiliasyon).

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Uyarılama Yılı?: 2017 (Kongre sunumu yılı).

İzinler ve Kullanım: Akademik ve klinik kullanım için genellikle orijinal ölçek sahiplerinden izin alınması gerekir. Türkçe uyarılamanın kullanımı için sorumlu yazar Ayşe İmrek ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik ve klinik uygulamalarda genellikle ücretsizdir, ancak resmi kullanım için yetkili kurumlara danışılmalıdır.

The original PDF of the conference presentation abstract can be downloaded here: [abiloco-kids-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

İmrek, A., Yıldız, R., Erol, E., Apaydın, U., & Elbasan, B. (2017). ABILICO-KIDS Ölçeritim Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirliği. *Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi* içinde (s.39). Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi.

ABILOCO-Çocuklar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ?: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu girişte sunulmamaktadır.